

SLOVENEK.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejemati velja:

Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr.

V administraciji prejemati velja:

Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za jeden mesec 1 gld.

V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto. Posamne številke po 7 kr.

Naročnino in oznanila (insetate) vsprejema upravništvo in ekspedicijski v „Katol. Tiskarni“, Vodnikove ulice št. 2.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma ne vsprejemajo.

Vredništvo je v Semenških ulicah št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izvemši nedelje in praznike, ob pol 6 uri popoldne.

Štev. 54.

V Ljubljani, v sredo 7. marca 1894.

Letnik XXII

Državni zbor.

Dunaj, 6. marca.

Sodnijski zdravniki.

V današnji seji izročil je poslanec Klun s svojimi tovariši poslanski zbornici nasledujo interpelacijo:

Interpelacija

g. poslanca č. kanonika Karola Kluna in tovarišev do Njega ekscelence pravosodnega ministra.

Z natečajem z dne 17. dec. 1893, št. 3503, je deželnega sodišča predsedstvo v Ljubljani razpisalo mesto prvega sodniškega zdravnika, kateri ima opravljati tudi zdravniško službo v deželnega sodišča ječi in v zaporih za mesto delegovanega c. kr. okrajnega sodišča v Ljubljani, kar je poprej opravljaval poseben jetniški zdravnik.

Ker se sodniški zdravnik v deželi, v kateri bivajo skoro sami Slovenci, v službenem občevanju s strankami, zagovorniki, porotniki in pričami mora posluževati največ slovenskega jezika, je zanj neobhodno potrebno, da ga ume popolnoma v besedi in pisavi. Tudi se je v dotičnem razpisu od prositeljev zahtevalo, da za gori omenjeni mesti, kateri ostane združeni, dokler se kaj drugega ne ukrene, poleg strokovnega znanja morajo dokazati popolno znanje slovenskega jezika.

Vzlic temu se je pa ta služba podelila dosedanjemu drugemu sodniškemu zdravniku dr. Schusterju, kateri po dosedanjih skušnjah ni nič zmožen slovenščine in bode jedva mogel se spričati s kakim spričevalom, kakoršne si znajo pridobiti slovenščine neveščji prošnjiki na različne načine, da ž njimi v odločilnem trenutku prikrijejo pomanjkanje jezikovnega znanja, ali vsled tega še nič bolje ne umejo zahtevanega jezika.

Okoliščine, da je dr. Schuster dosedaj bil drugi sodniški zdravnik, da je torej le napredoval v službi, se tukaj ne more lahko pošteti. Mesto prvega sodniškega zdravnika je prejšnje čase opravljal v Ljubljani c. kr. okrajni zdravnik in drugo službo pa kak ranocelnik. Prvemu se je prepustilo oskrbovanje strogo sodniško-zdravniških funkcij in so se mu odmerile pristojbine po tarifu I. ministerske naredbi z dne 17. februarja 1855, drž. zak. št. 33, drugemu pa le polovico teh pristojbin.

Ko se je pred nekaterimi leti razpisala služba sodniškega ranocelnika, je prosil za njo poleg nekega kvalifikovanega ranocelnika tudi med dr. Schuster in se je ponudil, da to službo opravlja za pristojbine, odmerjene ranocelniku. Predsedstvo se je menda ravnalo po načelu, da je bolje, če se da razpisano mesto kakemu doktorju zdravilstva, nego kakemu ranocelniku, in podelilo je je dr. Schusterju, dasi ne ume slovenskega deželnega jezika. Pričakovalo bi se bilo, da bode predsedstvo deželnega sodišča od dr. Schusterja zahtevalo, da si pridobi jezikovno znanje, ki je potrebno za njegovo novo službo. To se pa ni zgodilo. Pač pa je dr. Schuster postal prvi sodniški zdravnik, za katero službo se je v razpisu zahtevalo popolno znanje slovenščine, dasi tega jezika ni vešč. Kot drugi sodniški zdravnik je dr. Schuster pač si pomagal brez znanja slovenščine, ker je prvi sodniški zdravnik je bil vešč v govoru in pisavi, ali kot prvi sodniški zdravnik ne bode mogel zadoščati vsem zahtevam brez nevarnosti za redno in vspešno pravosodje, ako ga visoka pravosodna uprava ne bode prisilila, ako hoče ostati v tej jako odgovorni službi, da si pridobi jezikovno sposobnost, kakoršna se je zahtevala v razpisu.

Sedaj je z natečajem z dne 27. januarja t. l., št. 300, namestiti služba jetniškega ranocelnika; tudi za to službo se poleg strokovnega znanja zahteva popolno znanje slovenščine. Da ta samo po

sebi razumljiva določba ne ostane samo na papirju in da se bode sodnozdravniška služba, od katere je odvisna blaginja in nesreča, svoboda in življenje udeleženih strank vestno in točno po dolžnosti izvrševati mogla, usojajo se interpelantje vprašati:

Kaj misli storiti Njega ekscelence, da si sodniški zdravniki v slovenskih pokrajinah pridobé popolno znanje slovenskega deželnega jezika in da se bode pri nameščevanju v bodoče oziralo na ta nezogiben pogoj.

Zadeva Spinčič-eva.

Na dnevnem redu zadnje in današnje seje stalo je poročilo imunitetnega odseka gledé zadeve Spinčič-eva. Ali zadnjič ni prišla več na vrsto, v današnji seji pa se je oglasil poslanec dr. Laginja ter je predlagal, da naj se ta reč za zdaj dene z dnevnega reda, proseč zbornico, da naj soglasno pritrđi temu njegovemu nasvetu. To se je tudi zgodilo in današnja seja bila je vsled tega sklenjena že opoldne, ker drugih posebnih rečij ni bilo ne zadnjič ne danes na dnevnem redu. Kar je bilo zadnjič omenjeno, poročali ste v dotičnem telegramu z Dunaja, zato tudi nisem pisal posebnega poročila.

Predno je dr. Laginja v soglasju s Spinčičem stavil gori omenjeni predlog, imel je z učnim ministrom Madejskim razgovor, katerega sta se udeleževala tudi načelnik imunitetnega odseka, grof Franc Coronini, in poročevalec manjšine odsekove, dr. Ferjančič. Celo zbornico vodi želja, pomagati Spinčiču k dosegu pravice. Obojno poročilo imunitetnega odseka priznava, da je bila pri Spinčiču žaljena imuniteta, če ne po besedi, pa vsaj po duhu. Predlog večine torej priporočá, da naj se v prihodnje zabrani to po postavni določbi; predlog manjšine pa zahteva, da naj se Spinčiču storjena krivica popravi in Spinčič zopet nastavi v prejšnjo službo. Vlada tudi želi reč poravnati, vendar sodi, da vsled

LISTEK

(Konec.)

Drugi dan popoldne je bil Miha Drven na svatovščini. Pri kraju je vže bila slovesnost, pri kateri so ljubljene brata za vedno vkovali v sladke sponke zakonske, sedaj so se le razveseljevali. Cvetličarja pa so napolnjevala kaj mešana čustva, da si je bilo vse veselo. Kako bi se pa ubogi Drven mogel prav iz srca veseliti, ko je bil vedno za lasuljo v skrbeh! Kar najprevidneje je premikal glavo, da bi mu ne zdrknila. In sedaj še to, ta mlada, lepa gospica na njegovi strani! Le dve uri sta sedela vkup, in gospod Drven zagledal se je v lepo stvarico, zapeljan po njenem tako lepo donečem imenu. Pa to bi ne bilo še nič hudega, toda gospica Barbika Ramuta, ki se je morda nekje višje šolala, nadlegovala je svojega soseda neprenehoma s tako čudnimi vprašanji, da je prišel ta iz jedne zadrege v drugo. Kako sodi o Karolu Velikem, ali kaj gori za veliko Mesijado, je-li res misli, da bi bila kvadratura kroga nemogoča. Vroče je prihajalo gospodu Drvenu pri teh vprašanjih, na tihem je vže zdihoval, da je tako neveden, včasih rekel: da, včasih: ne, včasih pa prav skrivnostno zganil z rameni. A ljubeznjiva gospica ni mirovala.

„Gospod Drven, tako ste učeni, veliko učenjši kakor drugi možje in tudi ljubeznjivejši. Cicero je znal tudi tako dražestno — lepo govoriti. Ali bi ne napravili na navzoče gospe in gospice napitnice?“

Zasvetilo se je v Drvenovi glavi. Da, to stori. Vedel je, da zna dobro govoriti, tudi nepripravljen. In tako lepa prilika se mu ponuja dokazati svoji tako ljubki kakor učeni sosedi, da res ni popolnoma prazen. Vstane. Skrivnostna tišina vlada v sobi. V tem usodnem trenutku odpre nekdo na drugi strani mize steklenico s šampanjcem. Počilo je, nekaj završalo, in zamašek je gospoda Drvena tako nesrečno zadel, da je odletela daleč po sobani lasulja, katera je bila omajana v svojem temelju vže prejšnji dan in katero je tako skrbno čuval ves čas, kakor bi bil slutil nesrečo. Gospod Mihael Drven je pokazal da je plešast! Omahnil je na svoj stol, obupanost mu je bila brati z obraza, gostje okoli mize pa so skrivali svoj smeh za belimi prtji in vinskimi kupicami.

V tej zadregi nekdo reveža na labko prime za rame. Nesrečnež se ozre, bila je Barbika Ramutova. Držala je nezvesto lasuljo v roki in govorila s tako lepim glasom, da je odmeval v cvetličarjevih ušesih kakor godba:

„Zakaj ste vendar tako kazili svoj obraz s to grdo stvarjo? Sedaj mi šele ugajate. Kako krasno

visoko čelo vendar imate! Göthe je imel v svoji starosti tudi —“

V hipu je bil gospod Drven po koncu. Tako nekaj težkega se mu je odvalilo od srca! Vtaknil je lasuljo v žep in vesel vskliknil:

„Odslej bodem nosil lase le tako, kakor mi jih je ustvaril Bog. To pa storim zato, kjer je vam, gospica, tako všeč!“

Odslej ni bilo veselejših svatov, kakor sta bila Miha Drven in Barbika Ramuta. Gospica ga ni več izpraševala učenih stvari, pozvedovala je le še, kako more človek vže tako zgodaj izgubiti lase. Na tem polju se je pa presrečni cvetličar vže lažje zibal; razlagal je svoji ljubeznjivi sosedi, kako hude nasledke ima pogosto vročinska bolezen. Tako je prišel zanimivi pogovor v tek. —

Drugi dan dopoldne je odrišil gospod cvetličar Mihael Drven domov, toda seboj nekaj vzel, česar v Belje ni bil prinesel — zlato srce Barbike Ramutove. Na svatbi sta si prisegla večno zvestobo.

Ko je prijatelj Bregar čestital svojemu plešastemu znanцу, pristavil je: „Prav za prav sem zaroke kriv jaz. Ako bi ne bili najeli stanovanja „pri zlatem volku“, stala bi bila lasulja trdno na glavi, potem bi je tudi zamašek ne bil odnesel, in vse bi bilo prišlo drugače!“

In zopet Mihael Drven je prikimal.

razsodbe disciplinarnega sveta in državnega sodišča ne more sama od sebe rešiti te reči, ampak da je treba milostnim potom od Njega Veličanstva dobiti posebnega privoljenja.

Spinčić do zdaj ni storil tega koraka, pa upati je, da vložil prošnjo, katera bode varovala njegovo nezadolženo stališče, ob enem pa ministru dala priliko, ugodno rešiti njegovo zadevo. To je bil torej glavni vzrok, da se je reč odložila z dnevnega reda.

Volilna reforma.

Nekateri listi so te dni objavljali načela, po katerih naj se vravna prememba volilnega reda. Dotična načela imajo le akademično vrednost ker se te dni, nekateri listi trdijo, že jutri, prično razprave o njih pri ministerskem predsedniku. Dokler niso te razprave dovršene, se torej o novi volilni reformi ne more ničesar poročati. Še le potem bode dana prilika, govoriti o tej zadevi. Že zdaj pa moremo reči, da takim načelom, kakor so jih objavljali omenjeni listi, naši poslanci ne bi mogli pri- trjevati.

Prihodnja javna seja bo v petek dne 9. t. m., med tem bode zboroval budgetni odsek, v katerem se bodo rešile tudi zadeve naših srednjih šol.

Curki krvi in potoki solzá

II.

3. Oglejmo se na belgiške žalostne razmere, kjer se predstavlja prav zdaj znamenita in opazovanja vredna drama. V pojasnilo navajam nekaj zgodovinskega. Belgija je bila prej združena s Holandijo v jedno kraljestvo; l. 1830 pa je bila spremenjena v samostalno konstitucijsko monarhijo. Belgijskih katoliških prebivalcev je bilo takrat 99 odstotkov, drugih veroizpovedanj pa 1 odstotek; k onim 99 odstotkom katolikov so spadali izključno le revnejši stanovi in ubožci, ostali odstotek drugoverceev so pa bili skoro sami bogatini. Oni bogatini bi bili radi vladali, naslanjajoč se na znano kapitalistično geslo, da mora vladati le denar nad svetom, pa katoličani so se uprli: nas je ogromna večina, mi se ne udamo kapitalistični manjšini! Kaj so torej naredili belgijski nekatoliški bogatini? Liberalni kapitalisti so se združili bratski v prostozidarska društva in potem je nastal — strašen boj; zares cela zgodovina Belgije od l. 1830 ni nič drugega, kakor boj mej prostozidarsko ložo liberalnih kapitalistov in mej katoliškim vernim ljudstvom. Zdaj so bili ti na vladnem krmilu, zdaj pa oni in kdor je bil na krmilu, dajal je zakone v duhu svoje stranke. Ker pa vpliva šolska odgoja najbolje na narod, razvnel se je boj mej obema strankama zlasti za šole in v prvi vrsti za visoke šole. V tem boju so obvladali prostozidarji s pomočjo sleparije in zvijače vseučilišče v Bruselju. Pa zatirani katoličani niso odlašali, marveč založili so lastno katoliško vseučilišče v Lovanji, katero prekaša v polni meri prostozidarsko bruseljsko vseučilišče. Kako gospodarijo prostozidarji na bruseljskem vseučilišču, je razvidno že iz tega, da so njegovi profesorji večinoma pristaši demokratičnih socializmov in njegovi prejšnji rektor, Denis, je socialni demokrat. Isti rektor je poklical za profesorja zemljepisna na vseučilišče anarhista Reclusa, ki je predaval visokošolcem namesto zemljepisja — o socializmu in anarhizmu! Profesor Reclus ima sina Pavla, ki je bil z Vaillantom najboljši prijatelj; pri Vaillantovi obravnavi se je pa tudi dokazalo, da ga je stari Reclus podpiral z denarjem, da je dobil Vaillant od njega celo denar za napravo bombe. Zaradi tega so nastali veliki prepiri. Socializma in anarhizma navzeti dijaki so prirejvali demonstracije in so jedenkrat prejšnjega rektorja Van der Kindere natepli s palicami; gotovo bi ga bili ubili, ako bi ga ne bili rešili vseučiliščni slugi. Ko so se pa nekateri profesorji proglasili za Reclusa, zaprla je belgijska vlada vseučilišče in odstavila dotične profesorje. Pa takoj je bila prostozidarska židovska loža pripravljena pomoči „ubogim mučenikom“. Ponudila je odstavljenim profesorjem svoje prostore in sobe, da bi predavali v njih in sklenila založiti svobodno lastno vseučilišče; da „Vorwärts“ v 29. št. z velikim veseljem naznanja, da založé prostozidarji še drugo svobodno vseučilišče v Lüttichu. Židovska loža odkriva s tem zopet svojo ozko vez z anarhizmom in socialnim demokratizmom. Prav pred kratkim je bil obsojen v Parizu na 5 let ječe anarhist Fervinand Villisse zato, ker je streljal dne 20. oktobra lanskega leta med množico; dokazalo se je pa, da ga je podpiral isti Reclus, za za-

govornika se mu je pa ponudil prostozidar in sin zakladatelja židovske „Alliance“, žid Albert Cremieux.

4. Navel sem najnovejše svetoznane dogodke in iz vsega sklepam:

a) Socialni demokratje in anarhisti so v resnici jedna in ista stranka. Obe imati isti cilj, isto pot; vendar so pa rekli dunajski anarhisti socialnim demokratom: „Vi, socialni demokratje, zastajate na polovici pota, mi anarhisti smo vas pa že prehiteli in smo že pri cilju!“ Vsi vzajemni prepiri mej anarhisti in socialnimi demokrati so samo osebni in časovni prepiri, ne pa prepiri v načelih.

b) Socialno demokracijo in anarhijo podpirajo in oživljajo bogati židje in prostozidarji. To sem dokazal z nekaterimi vzgledi, pa omenim še nekaj. Vzemite v roke „Vorwärts“, letošnjo 32. številko z dne 8. februarija, kjer navaja slavni „Partei-vorstand“ nemških socialnih demokratov, došle doneske n. pr. Werther 3000 mark, Nordische Wasserkante 20.000 mark itd. Vprašam: ali je oni „Werther“ „proletar“, če more darovati najedenkrat 3000 mark? Ali so „revni proletarji“, ki so nabrali pod izmišljenim imenom „Nordische Wasserkante“ 20.000 mark? Noben tega ne bo verjel, zlasti če v isti številki bere, da so njihovi berlinski pristaši nabrali med seboj le par sto mark, če prav jih je v Berlinu na tisoče in tisoče.

c) Temelj in korenina vsega anarhističnega in socialnodemokratičnega gibanja je v „modernejši vedi“, v vedi, katera noče poznati Boga in katera ima človeka za izobraženo — žival. „Jaz sem sin modernejši vede,“ je rekel Vaillant, „in kar sem storil, je logična posledica moje filozofije in nazorov Darvina, Büchnerja in Spencerja.“

Ta izrek je za nas katoličane in branitelje verske šole velikega pomena. Vsem čenčalcem, ki zagovarjajo brezversko šolo, lahko pokažemo na Vaillanta pa rečemo: „Poglejte, kam pelje vaša brezverska veda in brezverska odgoja; pogledajte sad svojega učenja; pogledajte, kam mora dosledno zabresti človek, ako praktično izvršuje vaša načela, vaša človekova izolika obstoji v tem, da naredite iz njega divjo žival, katera se prevrže v anarhistično besno zverino!“

d) Sad tega liberalnega učenja se še javi povsodi. Nebrzdanost in popačenost mladega rodu v celi Evropi kar prestraši vsakega treznega opazovalca sedanje družbe. Pa kako se deluje proti temu? Na Nemškem povečujejo vojsko, v Italiji streljajo v ljudstvo, v Franciji zatirajo cerkev in minister Raynal se zanaša na bodala — mili moj Bog! S takimi sredstvi hočejo vladarji tega sveta uničiti anarhizem in socializem!

Zastonj je njihovo upanje! Kdor se ne boji Boga, ne ustraši se tudi bodal, kdor zaničuje božje zapovedi, ne mara tudi za človeške ukaze.

Anarhizma ne prebodó bodala, ne razstrelé puške, ne uničijo giljotine. Giljotina je odsekala glavo samemu Vaillantu, ne pa anarhizmu, belgijska vlada je spodila socializem samo iz bruseljskega vseučilišča, ne pa iz Belgije. Tukaj se je treba prijeti drugega sredstva, in to sredstvo se glasi: „Vrnite ljudstvo Bogu!“ drugače je zastonj, obglavljati na tisoče Vaillantov in uklepati na tisoče Villissov. Dokler bo vladal liberalizem v šolah in parlamentih, v delavnicah in tovarnah, in teptal z nogami katoliška načela, dotlej je vse zaman!

Vodja katoliških delavcev, Garnier, kliče v svojem članku o Vaillantu francoskim oblastnikom: „Malheur a vous Pharisien hypocrites, qui vous ériges en défenseurs de la morale, lorsque vous en détruisez les principes — gorje vam, hinavski farižeji, ki bi morali biti sicer branitelji pravnosti, pa sami rušite njena načela.“

„Gospod, vi ste brali Darvina pa Büchnerja,“ je dejal Darbi Vaillant, „pa pozabili ste brati najvažnejšo knjigo, knjigo knjig — sveti evangelij!“ Prav je povedal. Danes beró dijaki v šolah in na vseučiliščih Darvina in Spencerja; liberalizem meče iz šol razpela n katekizme, toda dokler bo tako, dotlej bo zmirom več in več Vaillantov in Ravacholov, vedno več anarhistov!

Htro nazaj, h Kristusu nazaj, ker jedino le v Krstu su in njegovi cerkvi je mogoče rešiti človeški rod s čimne katastrofe.

Politični pregled.

V Ljubljani, 7. marca.

Volilna reforma. Nemški konservativni poslanec dr. Eoenhoch je v linški katoliški kazini razvil nov načrt premembe volilnega reda. Volilo naj

bi se po stanovih. V skupini kmetijski bi bila dva volilna razreda veleposestvo in dosejanje kmečke občine, v skupini obrtni štirje volilni razredi, velika trgovina, mala trgovina, veliki obrt in rokodeljstvo. V tretji skupini bi volili vsi davkoplačevalci, ki ne bi volili v prvih dveh skupinah, potem učitelji, uradniki, duhovniki, odvetniki, zdravniki i. t. d. V četrti volilni skupini bi pa volili polnoletni moški, ki bi v prvih treh skupinah ne imeli volilne pravice, torej največ delavci. Kake sodbe o taki volilni reformi ne moremo izreči, ker največ pride na to, kako se mandati razdele. V tem okviru je mož spolniti konservativne, pa tudi liberalne želje. O priliki spregovorimo o tem načrtu kaj več.

Ruskonemška trgovska pogodba. V komisiji za ruskonemško trgovsko pogodbo je 8 katolikov, 5 konservativcev, 4 narodni liberalci, 3 naprednjaki, 3 pristaši državne stranke, 3 socialni demokratje, 1 Poljak in 1 protisemit. 14 članov je odločno za pogodbo, 11 pa proti njej, 3 so pa neodločni. Komisija ta teden konča svoje delo. Dne 12. marca začne se obravnava v plenumu in se konča dne 16. ali 17. t. m. Kakor se sedaj kaže, je vsekako pričakovati, da se pogodba vsprejme.

Italija. Z vladnimi predlogami bode težava. V obeh odločilnih odsekih ima večino opozicija. Vsekako bode finančni minister moral precej premeniti svoj finančni program, ako hoče, da bode v zbornici vsprejet. Najbrž bodo pa vladni predlogi zavrženi in potem pa odstopi vlada ali se pa razpusti zbornica. Govori se, da se kralj odloči za poslednje. — Od italijanskega parlamenta zahteva vlada, da se do konca letošnjega leta odreče vsem pravicam in lepo pojde na počitnice. Vlada bode pa ta čas izvršila reformo uprave. Pri tem delu bodo vlado podpirala komisija iz petih senatorjev in iz petih drugih članov, katere bode imenoval kralj. V januariju bode se pa zopet sešel zbor, in vlada bo mu predložila vže dovršena fakta. Crispi hoče biti diktator. Če vlada to doseže, je vže dvomljivo, ali tudi drugega izhoda ne bode lahko najti. Slabe finančne razmere silijo državo, da preustroji upravo, da bode cenejša, ali sedanja zbornica za take reforme ni sposobna. V načelu je večina zbornice za upravno reformo, ali ko pride za izvršenje, se pa poslanci upirajo odpravi izlišnih uradov, kjer se vsak ozira le na potrebe svojega volilnega okraja. Vsekako je položaj silno težaven, in le s težavo se bodo italijanski državniki mogli izmotati iz zadreg, v katere so zagazili.

Carina in vinstvo na Francoskem. V francoski zbornici se je pritoževal poslanec Turrel, da francoski vinorejci ne morejo prodati vina, ker mu je pot z visoko carino zaprta v Avstrijo, Nemčijo, Švedijo, Anglijo in Severno-ameriške zjedinjene države. Vlada francoska ničesar ne stori za izvažanje vina. Poslanec Brousse se je pritoževal, da se ničesar ne stori proti popačenju vina in se tudi pusti, da se izdeluje umetno vino, kakor se hoče. Poslanec Junel je pa opozarjal, da carine pospešujejo tovarniško izdelovanje alkohola, ki se porablja za izdelovanje umetnega vina. Vse te pritožbe kažejo, da se francoske liberalne vlade tudi premalo ozirajo na potrebe kmetovalcev. Njim so na srečo le kapitalisti, katerim je pa izdelovanje umetnega vina le v korist. Zaraditega se pa v Franciji ničesa ni ukrenilo proti takim sleparjem. Pričakovati tudi sedaj ni, da bi pritožbe kaj pomagale.

Slovstvo.

Vabilo slovenskim pisateljem. Leta 1893 v Ljubljani umrli trgovec g. Anton Knez je v svoji oporoki postavil „Slovensko Matico“ za svojega glavnega dediča, ter ji naročil, naj iz dohodkov njegove ustanove izdava ceneno zabavno in poučno knjižnico, v kateri naj bi se tiskali v strogo narodnem duhu, na podlagi katoliške vere, toda v svobodomiselnem zmislu pisani spisi.

Ker Matica namerava letos pričeti z izdavanjem Knezove knjižnice, obrača se s tem vabilom do vseh slovenskih pisateljev, prijazno jih prose, da bi jo v ta namen blagovoljno podpirali ter ji poslali primernih spisov.

Dasi Matica razven prevodov rada vsprejme vsak daljši ali krajši izvorni spis, ki se ujema z ustanovnimi določili, vendar poudarja, da bi ji posebno dobro došle zlasti povesti, poljudno pisane v prvi vrsti srednjemu stanu namenjene razprave zemljepisne, zgodovinske in prirodoznanske vsebine, životopisi, popotne črtice, slike iz domoznanstva in sploh vsakovrstni spisi, če le ugajajo zgoraj navedenim

pogojem. Tiskovno polo bode Matica pisateljem plačevala po 24—40 gld.

„Slovenska Matica“ sicer rada vsprejme vsak primerni spis, kakarkoli se ji pošlje, vendar prosi slovenske pisatelje, da bi vsaj do 1. julija t. l. blagovoljno poslali rokopisov, o katerih želé, da bi bili tiskani v I. zvezku Knezove knjižnice.

V Ljubljani dné 15. svečana 1894.

Za predsedništvo „Slovenske Matice“:

Fr. Levce,
predsednik.

Evgen Lah,
tajnik.

Izvestje muzejskega društva za Kranjsko. Urejuje Anton Koblar, Letačnik IV. Sešitek I. V Ljubljani 1894. Tiskal Ign. pl. Kleinmayer in Ferd. Bamberg.

Vsebina tega I. sešitka je bogata. 1. S. Rutar: Grobišče pri sv. Luciji blizu Tolmina. 2. I. Pečnik: Pogled na kranjska gradišča. 3. A. Koblar: Drobčinice iz furlanskih arhivov. (Dalje). 4. Dr. I. E. Mauring: Utemeljenje mesta Višnje Gore. — Mali zapiski in — Slovestvo o domoznanstvu slovenskih dežel.

G. prof. S. Rutar jako mikavno popisuje grobišče pri sv. Luciji. Novega sicer ne pove kaj, a kdor o tem še ni čital, bode vesel tega sestavka.

Isto velja o g. Pečnikovem spisu. Dragocene pa so „Drobčinice iz furlanskih arhivov“ za našo domačo zgodovino, želimo, da nam jih poda g. arhivar še prav mnogo.

„Utemeljenje mesta Višnje Gore“ je vsekako znamenita reč, a nekoliko več komentara bode treba, da postane razvidno, kako je stara naselbina prišla ob svojo veljavo in mesto Višnja Gora ob svojo farno cerkev, katero je imelo svoje dni v Starem trgu.

Mali zapiski nam podajajo marsikatero zanimivo črtico in so slastno berilo za pouk in zabavo. Celo na platnicah se najde marsikaj zanimivega.

Člani „Muzejskega društva“, ki plačajo 3 gl na leto, dobé „Izvestja“ in „Mittheilungen“ brezplačno, letniku samih „Izvestij“ je cena 2 gld.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 7. marca.

(Iz mestnega zbora.) V večerajšnji seji je župan predlagal, da se o svojem času primerno proslavi petdesetletnica vladanja našega cesarja in kralja in izrekel v imenu mestnega zbora in ljubljanskega stanovništva indignacijo, da je hudobna roka pomazala cesarske orle na pisemskih nabiralnikih. Rešil se je potem proračun mestnega vodovoda računski sklep in pa proračun mestne klavnice in loterijskega posojila. Pazniku pri vodovodu Grossmannu, ki je do sedaj imel 12 gld. tedenske plače, se je dovolila plača 60 gld. na mesec. Kurjač Žerovnik se je pa stalno nastavljal in se mu dovolilo 30 gld. nagrade. Sklenilo se je tudi, da se od g. Regalija kupi hiša št. 26 v Kravji dolini za 6000 gld. ako odstopi mestu tudi svet poleg hiše. Tako kakor g. Regali zahteva, da bi si pridržal ostali svet in na njem zgradil novo hišo, se pa hiša ne kupi. Glede prodaje jednega dela Jalenovega posestva na Besslovi cesti dr. Gregoriču, da ondu zgradi hišo, se je sklenilo, da se svet proda po 20 gld. štirjaški seženj, ne pa po 15 gld., kakor se ponuja. Sklenilo se je kupiti stavbišče za šolo na Barju in sklenilo, da se ne dovoli iz nunskega samostana odpeljati fedalij v mestni kanal, ampak naj se zgradi gnojna jama, iz katere bode mesto izpražnjevalo.

(Koncert „Glasbene Matice“.) „Glasbena Matica“ priredi dne 12. in 14. marca v deželni redutni dvorani koncert pod vodstvom gospoda M. Hubada. Sodelujejo: gđ. Berta Leščinska, operna pevka slovenskega gledališča; gospod Cecil Vašiček, operni pevec slovenskega gledališča; pevski zbor „Glasbene Matice“; drugi in tretji oddelek šolskih zborov „Glasbene Matice“ in slavna godba c. in kr. pešpolka Leopold II., kralj Belgijcev, št. 27. Proizvajalo se bode „Stvarjenje“, oratorij v treh delih, zložil Josef Haydn.

(Iz Cerknice) se nam dodatno poroča o prečastitem gospodu dekanu Fr. Kunsteljnu, da je zbolel v nedeljo za pljučnico; ker se mu bolezen hujša, bil je večeraj previden s sv. zakramenti. — Dal Bog, da se kmalu mu stalno obrne na bolje!

(Nova posojilnica in hranilnica.) Iz Ajdovščine se nam poroča: Pretečeno nedeljo sklical je tukajšnji veleposestnik g. Ang. Casagrande nekatere zaupne može iz okolice na posvetovanje, bi li ne kazalo ustanoviti v Ajdovščini domače posojilnice in hra-

nilnice. Večina povabljenih se je zbrala ob določeni uri v občinski pisarni in enoglasno odobrilo nasvet g. sklicatelja: Hranilnica v Ajdovščini namenjena v prvi vrsti malim obrtnikom in trgovcem naj se kakor hitro mogoče ustanovi. Pod predsedništvom mestnega župnika g. Kodre sestavila so se pravila po načrtu drugih posojilnic in določila se neomejena zaveza z delžem po 10 gld. Po medsebojnem razgovoru volili so se v osnovalni odbor gg. Casagrande, veletržec, predstojnikom, Gabrijelčič, c. kr. okrajni sodnik, njegovim namestnikom, trije župniki Kodre, Dugulin in Krkoč, posestnik in knjigovodja Čibej in slikar Ang. Schlegel odborniki. Kot pregledovalca društvenih računov se odločita gg. Arko in Belafio. Komur je znano, v kake denarne zadrege pride velikrat marsikateri, kako lahko pada v železne klešče oderuhu, ki zna porabiti momentanno zadrego, kako visoke obresti se morajo plačevati in največkrat kar pol leta naprej, kako se na dolžnika pritiska, da mora zdaj s pijačo, zdaj z drugimi darovi ohraniti upnika pri dobri volji, bode radostno pozdravil novi zavod. Hranilnica bode je male obresti jemala, dolžnik bode popolnoma neodvisen, zraven tega še kot ud zavoda prejemal obrestne deleže. Iz navedenih razlogov želimo, naj naša hranilnica le kmalu začne svoje plodonosno delovanje na korist obrtnikom, trgovcem in posestnikom!

(Nova brzovajna postaja v Planini) na Notranjskem je dovoljena, kakor se nam poroča, vsled odredbe vis. c. kr. kupčijskega ministerstva z odlokom dne 7. febr. t. l., št. 63.105. V ta namen se bo napravila žična zveza od Postojne do Planine kot podaljšanje brzovajne črte št. 353 Postojna-Stari trg. Do takozvane „ravberkomande“ se bo brzovajna žica pripela na kole glavne črte, od tu dalje do Planine pa na 175 novih kolov, katere brezplačno podari svetli knez Windisch-Graetz. — Brzovajna postaja bo združena s tukajšnjo poštno postajo in je poštarici gospej Mariji Hoffmann izročeno nje oskrbovanje.

(Postrežljiv poštar.) Poroča se nam: Jako vesten in reden je g. poštar v Žužemberku. Dne 24. februarja pošljem poto na pošto po časnike. Odgovor je bil kratek: Danes nij nič. Drugi dan pa dobim časnike, ki so bili na pošti v Ž. vže 23. in 22. februarja kolekovani. Ravno tako ljubezljivo se mi je postreglo 2. marca. Na ta način postregel mi je preje g. poštar v Ž. prav mnogokrat. To je jako prijetno, ako je človek tri ure daleč od pošte in mora poto plačati. — Želeti je, da se odstrani ti nedostatki, ter da se občinstvu postreže na pošti.

(Razpisana je služba veroučitelja) na državnem nižjem gimnaziju v Ljubljani. — Prošnje je vložiti do 31. marnca na deželni šolski svet.

(Nedosežna perfidnost.) Iz Gorice se nam poroča: Česa je zmožna stranka skrivnih politikarjev v Gorici, je že mnogokrat pokazala. Ali kar je dala napisati v zadnji „Soči“, presega človeško zlobnost. Oni večer, ko so p. t. skrivni politikarji kovali članek proti dr. vitezu Tonkliju in njegovim 6 tovarišem v deželnem zboru, je bil gotovo tudi hudobec poleg, sicer bi se ne bili mogli sami kaj takega izmisliti. Nimamo namena popravljati neresnične trditve in zavijanja ali zavračati nove psovke na slovenske rodoljube v Gorici. Rzsodni čitatelji naj le enkrat pazljivo prečitajo celi članek, ako se upajo, to je, ako se jim pri čitanju ne obrne želodec. Kaj takega so zmožni pač le skrivni politikarji v Gorici, kojim je vsako sredstvo dobro, ako služi. — Ubogo slovensko ljudstvo: nalagano in osleparjeno od skrivnih politikarjev! Vprašanje je zdaj, kdo je izdal tajnosti iz slovenskega kluba? Iz „Soče“ bi se nekako sklepalo, da trije poslanci, ali o dr. Rojicu vemo, da z g. Andr. Gabršekom ne občuje in da mu onih tajnostij ni izdal. Kdo torej izdaja tajnosti iz slovenskega kluba Andreju Gabršeku?

(Dokaz „Parlamentarjev“, da se katoliška cerkev na Ruskem ne preganja.) Na Dunaju izhajajoči list „Parlament“ ki gleda ves svet le skozi ruska očala puja naproti poljskim listom, da se katoliški cerkvi na Ruskem prav dobro godi. V dokaz zato navede, da se je lani dovolilo zidati cerkev v Omsku v Sibiriji in jedno v Tuli; potem imenovani list dostavlja: „Te dni je bil župnik pri cerkvi sv. Katarine v Peterburgu, Jakov Szkilondz, dominikanec vpričo škofovskega suffragana Simona slovesno pokopan, ter sklepa: Tako se preganja rimska-katoliška cerkev v pravoslavni Rusiji! — Torej ako se katoliški duhovnik v Rusiji dostojno

pokoplje, to se vže urbi et orbi oznanja po listih kot dokaz, da se kat. cerkev v Rusiji ne preganja! — Kaj pač hočejo z mrtvim človekom, tudi če je katoliški duhovnik, družega, kakor da ga pokopljejo? — Pač morajo biti za kat. cerkev v Rusiji skrajno žalostne razmere v veljavi, ako se tako stvari morajo naznanjati po časnikih za dokaz, da Rusija ne preganja kat. cerkve.

(Ubogel prisiljenec.) Včeraj pobegnil je od svojega pri planiranju v Strelških ulicah nahajajočega se oddelka prisiljenec Franc Geršič iz Metlike, v okraju črnomaljskem doma. — Obleko nosi sivkasto-sukneno, postave pa je srednje, brez posebnih znamenj, dobro rejen.

(Dar.) Za zgradbo nove župnijske cerkve v Kočevju je daroval gosp. Peter Loser, veletržec v Trstu 1000 gld.

(Nova hranilnica.) Deželna vlada je potrdila pravila in opravilnik nove hranilnice v Novem Mestu.

(Šolo so zaprli) do Velike noči v Ljubljani na ženski pripravnici in vadnici vsled vratnice, ki se je prikazala v družini šolskega sluga.

(Prevzetje lekarne.) Kakor čujemo, kupil je tukajšnjo lekarno „K Mariji pomagaj“, koje najemnik je bil g. L. Grötschl, gosp. J. S w o b o d a iz Šlezije.

(Komisijski ogledi) na poljskih zemljiščih pričeli so se zopet večeraj vršiti. Kakor znano, zadevajo ta pogajanja nakup potrebnega zemljišča za gradnjo novih projektiranih cest proti bramovski vojašnici, oziroma s Poljske ceste in Strelških ulic tja. Cene, ki so se do zdaj zahtevale od posameznih posestnikov za kvadratni seženj, so nad vse pretirane in je pač upati, da bodo sedaj zahtevali primerno nižjo odškodnino.

(Kurs za žendarmerske častnike.) Državni pravdnik dr. Gross na Dunaju, ki je nedavno imel predavanja za preiskovalne sodnike, dobil je nalog, da bode imel poučni kurz za žendarmerske častnike. Od vsake deželne žendarmerske komande pojde jeden častnik na Dunaj, da se udeleži tega pouka.

(Meso.) „Laib. Zeitung“ priobčuje povprečno ceno mesa na Kranjskem v prošlem mesecu. V Mokronogu po 32 kr., v Kostanjevici, Črnomlju in Metliki po 40 kr., v Kočevju po 43 kr., v Lašičah, Idriji, Starem Trgu pri Ložu, Loki in Kamniku po 44 kr., v Ribnici po 46, v Novem Mestu, Žužembregu, Trebnjem, Krškem, Radečah, Logatcu, Cirknici, Kranju in Kranjski Gori po 48 kr., v Radovljici po 50 kr., v Ljubljani po 64 kr. Razlika od 32—64 kr. kaže, da to vprašanje ni posebno dobro rešeno v naši deželi. Meso je predrago v primeri s ceno živine. Ravno letošnjo zimo je živina zaradi slabe košnje in slabega sena neprimerno po ceni. Tako vemo za slučaj iz ljubljanske okolice, koder je gospodarja, ki je kupil in pobil govedo, stalo meso po deset krajcarjev, ko si je odračunil že vse stroške. Tako se dá pač težko razlagati visoka cena mesu. Vzrokov ni iskati pri ceni živine. V več krajih imajo mesarji mej seboj trden „ring“ in pri določevanju cene se ozirajo najpreje — na-se. Konkurenta, ki se pojavi, kmalu uničijo. Svoboda kartelov in ringov seveda spada v liberalno dobo in zato smemo za drag denar kupovati petrolej, meso itd. in po ceni prodajati, kar pridelamo. Srečni časi!

(Slovanski jeziki na lipskem vseučilišču.) V Lipsiji predava letos profesor Leskien zgodovinsko slovnico srbsko-hrvatskega jezika, in slovnico litavskega jezika, razlaga stare srbske rokopise in slovnico dialektologijo. — Prof. Wollner pa predava o narodni epiki južnih Slovanov.

(Podpore ljudskim šolam na Kranjskem.) Ministerstvo za uk in bogočastje določilo je za šolsko leto 1894—95 ljudskim šolam na Kranjskem kot podporo, svoto 1975 gld. 92 kr. — Od teh pripade ljudskim šolam mestnega okraja ljubljanskega znesek 81 gld. 26 kr. — Iz teh prispevkov oskrbiti se imajo dotične šole po potrebi s šolskimi knjigami.

(Zlikovcem.) ki so onečedili s tiskarskim črnolom osmerih poštnih nabiralnikov orle, je policija že na sledu. Izvestno jih doleti zaslužena in temu pobalinstvu primerna kazen.

(Restavracija na južnem kolodvoru) v Ljubljani dobila bode v kratkem novega krčmarja. V interesu občinstva in prometa bi bilo, da se oglasi in dobi to podjetje domač krčmar, ki pozna razmere in ve ustrezati potujočemu občinstvu raznih narodnostij. — Ravnateljstvo južne železnice bode gotovo ustreglo občeji želji občinstva, če poišče ozir. odda to restav-

racijo pogojno le takemu možu ki bo v vsakem oziru na svojem mestu, ter vešč obeh deželnih jezikov.

(Iz Reke) se nam piše: Prihodnje velikonočne praznike pride nekoliko ogerskih dijakov s svojimi profesorji sem na izlet. Za binokostne praznike napovedale so se pa ogerska pevka društva. Se ve, Rečani vsem zlasti mnogobrojnim pevcem kličejo „dobrodošli“ ter se pripravljajo na veličasten sprejem. — V „Casino patriotico“ znajo se sedaj v postu tudi lepo zabavati. Da je razloček mej družimi zabavami „pleše“ se samo po 3 ali 4 ure in to v navadnih toaletah. — Čita se v reških novinah da so avstr. ogerski konzuli v inozemstvu izdali okrožnico, svarčaji pred kupovanjem ogerskih vin, kjer je prav mnogo ponarejenega, ki se pod imenom „ogerski“ prodaja. — Tesarji v „Bergudih“, kjer se dela novi „dok“ so strajkali; ali njih zahteve niso bile pretirane, ubogim revežem neče se še celo nedelje pustiti proste. — Dne 27. p. m. bile so svečane zadušnice za pok. Račkega v cerkvi čč. oo. kapucinov, a ne v župni cerkvi. — K anti-katoliškemu zborovanju v Budapešti poslala je — se ve da — tudi liberalna Reka svoje zastopnike. Na kolodvoru vpilo se je na čast predsed. ministru in kakor čujemo tudi „abbasso Papa“. — Do sedaj se ni slišalo po Reki mnogo o tatvinah, a zadnji čas je to mesto tudi v tem moderno postalo. Tudi cerkvam ne prizanašajo, vlomili so namreč v cerkev sv. Vida, pred nekaj časom ukradlo se je nekaj v cerkvi sv. Jeronima in v srbski cerkvi in tudi nekoliko privatnim. Policija ni imela do sedaj priložnosti izvežbati se, kako se take tičke zasači, zato še prosto letajo. — S Sušaka na Trsat začeli bodo še ta teden delati lepo novo cesto, okolo katere se bo zidalo več novih poslopij mej drugimi govori se tudi o novi cerkvi in gimnaziji. — Da se je v reški luki neka mala nesreča pripetila, poročale so vže druge novine — a kedo je kriv, se ne zna še. Parobrod ki vozi mej Reko in Opatijo „Stefanija“ skora bi bil zadel ob „Velebita“, čemur se je izognil, a potem pa trčil ob malega „Čikoša“, kateri se je potopil. Človek ni nobeden utonil. „Stefanija“ je nekoliko poškodovana, a „Čikoša“ so potegnili iz vode. Zdi se, da je reška luka v primeru s prometom le preozka. — Reka imenuje se tudi v nekem procesu s prodajanjem „človeškega mesa“, češ da je tudi tukaj neka oseba imela svojo založno hišo. Da, da Reka je v mnogih ozirih napredovala. V imenu človeštva huduje se neki tukajšnji časopis nad to nečlovečnostjo ali pred vsem treba je vstvariti ljudem bolj krščanskih src, a ravno krščanski duh reške novine vedno teptajo.

(Židovska npravnost.) V „Przeglądu“ beremo to-le dogodbo, dovršivša se nedavno v Kobakih, kosovskega okraja v Galiciji: Žid Jankel Klinger je obiskaval kmete nekega jutra, kako me redé junčke, katere jim je izročil v rejo za obresti. Tako pride v kočo Teodora Lemanjuka, koder je bila samo mlada žena doma. Nesramni žid takoj prične igrati vlogo Don Juana. A žena se mu iztrga in beži proti vratom, skozi katera ravno vstopi mož. Ta razljučen zgrabi Jankelna in ga zvezanega vrže v svisl, potem pa gre k županu povedat, kaj se je zgodilo. Ko se vrne, vidi žandarja, ki kriči nad njegovo ženo in — žida, ki se je mej tem rešil vezij in poklical orožnike na pomoč. Završila se je vsa stvar s tem, da je orožnik odpeljal kmeta vkle-njenega — v ječo zaradi javnega nasilstva, kakor ga je tožil žid!

(Ustavljene vojaško-šolske vaje.) Poveljništvo tukajšnjega artilerijskega polka je z večerajšnjim dnevom šolske vaje na novem vežbališču vsled premočvir-natega sveta ustavilo.

(„Duh Omladine“) se je jako razširil tudi mej srednješolsko mladino. V Pragi se je začela proti več dijakom sodnja preiskava. Dva so celo zaprli.

(Zdravje v Ljubljani.) Od 25. dne februarja do dne 3. marca je bilo novorojenecv 19, umrlo jih je v tem času tudi 19 oseb. Umrli je 1 za škarlatico, 1 za legarjem, 2 za davico, 5 za jetiko, 1 za vnetjem sopilnih organov, 1 vsled mrtvouda, 2 vsled ostarelosti in 6 za različnimi boleznimi. Mej umrlimi so 4 tujei in 9 iz zavodov. Zboleli so 4 za škarlatico in 3 za davico.

(Dražbeni razglas.) Pri c. in kr. artilerijski vojaški opravnici v Olomucu se bodo dne 16. mar-cija t. l. na dražbi prodali razni predmeti, kakor nerabljivi komati, razni predmeti iz pločevine, že-leza in jekla, usnjeni odpadki, cunje, volna, vrvarski izdelki, razen papir, rečevina, žveplo itd., itd. Pis-mene ponudbe vložiti je do gori omenjenega dne pri c. in kr. artilerijski opravnici v Olomucu. Draž-beni razglas z izkazom predmetov in kupnimi po-goji je na ogled tudi v pisarni trg. in obrtniške zbornice v Ljubljani.

Društva.

(„Slovenskega planinskega društva“) odbor opozarja častite društvenike in pri-jatelje svoje na občni zbor, ki bode jutri v četrtek ob 8. uri zvečer v gostilni „pri Lloyd“ na Sv. Petra cesti. Zeleti je, da se jih snide obilo, ker ukrepalo se bode o važnih stvareh. Odbor je preskrbel tudi za prijetno zabavo.

Telegrami.

Dunaj, 7. marca. Budgetni odsek zbor-nice poslancev je vsprejel načrt zakona o izvršitvi dunajskih prometnih naprav z vsemi proti 2 glasovoma.

Praga, 6. marca. Ustavilo se je delo-vanje praške akademične podružnice če-škega narodnega društva za severnovzhodno Moravsko, ker se je izrekla, da odobruje tendence oblastveno razpuščene „Moravske Besede“.

Berlin, 6. marca. Državnega zbora od-sek je s 15 proti 10 glasom odklonil pred-log konservativcev, da naj se ruska trgovska pogodba sklene na jedno leto, na dalje pa določi jednoletna odpoved. Sklenilo se je, da se pogodba sklene na 10 let.

Pariz, 6. marca. Pri banketu, katerega je priredila angleška trgovska zbornica, je izjavil lord Dufferin, Rusija in Francija sta pri raznih povodih pokazali, da želita mirú z Anglijo. Evropski mir je torej zagotovljen. Prizadeval si bode ohraniti dobro sporazum-ljenje mej Francijo in Anglijo.

Pariz, 7. marca. 17 anarhistov so za-prli. Tuje anarhiste so iztirali.

London, 6. marca. Gladstone se da v kratkem operirati na očeh pri kakem nem-škem očesnem zdravniku.

London, 6. marca. Lord Rosebery prevzame poleg ministerskega predsedstva še mesto prvega lorda državnega zaklada, in lordinega predsednika tajnemu svetu. In-dijsko ministerstvo se je bilo ponudilo Mor-leyu, pa je ni vsprejel. Potem se je ponudilo Fowlerju.

Umrli so:

5. marca. Marija Petrač, gostja, 93 let, Pokopališka cesta Marasmus.

6. marca. Jožefa Pogačnik, gostilničarjeva hči, 2 leti, Krojaške ulice 3. Convulsiones.

V bolnišnici:

5. marca. Blaž Mušič, gostač, 72 let, vsled ostarelosti. — Bogomir Sieder, naddesetnik, 23 let, pljučnica.

Tujci.

4. marca.

Pri **Malicu**: Odendall, Löwi, Machanek, Polak, Klein-feller, Goldberger, Ritschl, Spitzer in Klein z Dunaja. — Peltzer iz Mafersdorfa (Česko). — Tomicich iz Trsta. — Grofica Atems iz Gorice. — Gaudini iz Idrije. — Katnič, trgovec iz Cerkevne.

Pri **Slonu**: Meisel, Raut in Blau z Dunaja. — Weiss iz Grada. — Močnik iz Kamnika. — Galle iz Planine. — Prossinagg iz Hrastnika. — Trojan iz Grada. — Miklavčič iz Javorja. — Manfredini iz Gorice. — Uriel iz Gorice. — Emil pl. Malberg iz Trebnjega.

Pri **bavarskem dvoru**: Naglič iz Kamnika. — Fel-lacher in Möditz iz Koprivnika. — Ostermann iz Kočevske Reke.

Pri **Južnem kolodvoru**: Maschner in Schneider z Dunaja. — Poljšak iz Vipave. — Gašperin iz Kočevja.

Pri **avstrijskem caru**: Stern od Sv. Roka. — Tin-kel iz Gmündena. — Marčinko z Vranje. — Schener iz Krškega.

Vremensko sporočilo.

Dan	Čas	Stanje		Veter	Vreme	Mokrine na 24 ur v mm
		barometra v mm	toplomera po Celsiusu			
7. u. jut.		737.6	1.8	sl. vzh.	megla	0.00
6. 2. u. pop.		734.3	5.6	sl. jzap.	del. jasno	
9. u. zveč.		731.0	1.9	brezv.	oblačno	

Srednja temperatura 1.9. za 0.6 nad normalom.

Stanje avstro-ogerske banke

dné 28. februarja 1894.

(Brzojavno poročilo.)

Bankovcev v prometu	
gld.	417.217.000 (+ 7.867.000)
Kovinski zaklad	278.608.000 (+ 69.000)
Listnica	112.724.000 (+ 5.857.000)
Lombard	25.715.000 (+ 61.000)
Davka prosta bančna rezerva	gld. 88.061.000 (— 9.688.000)
Državnih bankovcev je v prometu	gld. 350.629.000 (— 3.792.000)

Premovana **lekarna Piccolijeva** v Ljubljani razpošilja proti povzetju **želodono tinkturo** in sicer v skatljicah po 12 steklenic (1 gld. 36 kr.) in poštnih zavojih po 55 steklenic (5 gld. 26 kr.) itd. Poštnino plača, kdor naroči. 584 6 10-7

139 1

V svojem in svojih imenu naznanjam žalostno vest, da so naš preljubi oče gospod

Ignacij Klemenčič,

posestnik

po kratki bolezni v 65. letu svoje starosti mirno v Gospodu zaspali.

Pogreb bode v petek dné 9. t. m. ob deveti uri zjutraj.

Kamenipotok pri Trebnjem dne 7. marca 1894

Dr. Ig. Klemenčič,
c. kr. univ. profesor.

Zahvala.

138 (1)

Za vse mnogobrojne izraze iskrenega prijatelj-skega sočutja ob priliki toli rane smrti našega nepozabnega sina, oziroma brata

Maksa

zlasti tudi za ginljivo nagrobno petje in za številne krasne vence izreka s tem vsem prijateljem in po-sebej še slavnim c. kr. okrajnim sodiščem v Ilirski Bistrici, Radovljici in Škofji Loki in gospodom kolegam pokojnika udano svojo zahvalo globoko užalje-ena

rodbina Logar.

V Škofji Loki, dné 7. marca. 1894.

Dunajska borza.

Dné 6. marčija.

Papirna renta 5%, 16% davka	98 gld 35 kr.
Srebrna renta 5%, 16% davka	98 25
Zlata renta 4%, davka prosta	120 20
4% avstrijska kronina renta, 200 kron.	97 70
Akcije avstro-ogerske banke, 600 gld.	1024 —
Kreditne akcije, 160 gld.	368 25
London, 10 funtov strl.	124 70
Napoleonond (20 fr.)	9 90%
Cesarski cekini	5 85
Nemških mark 100	60 95

Dné 5. marčija.

Ogerska zlata renta 4%	118 gld. 20 kr.
Ogerska kronina renta 4%, 200 kron.	95 40
4% državne srečke l. 1854., 250 gld.	149 —
5% državne srečke l. 1860., 100 gld.	159 50
Državne srečke l. 1864., 100 gld.	196 50
Zastavna pisma avstr. osr. zem. kred. banke 4%	98 50
4% kranjsko deželno posojilo	97 60
Kreditne srečke, 100 gld.	197 75
St. Genois srečke 40 gld.	70 50

4% srečke dunajske parobrodne družbe	143 gld. — kr.
Avstr. rubežega križa srečke, 10 gld.	18 75
Rudolfove srečke, 10 gld.	24 —
Salmove srečke, 40 gld.	73 50
Waldsteinove srečke, 20 gld.	48 50
Ljubljanske srečke	24 75
Akcije anglo-avstrijske banke, 200 gld.	159 20
Akcije Ferdinandove sev. želez. 1000 gl. st. v.	2945 —
Akcije južne železnice, 200 gld. sr.	108 25
Papirnih rubeljov 100	134 25

Nakup in prodaja

vsakovrstnih državnih papirjev, srečk, denarjev itd. Zavarovanje za zube pri žrebanjih, pri izrebanju najmanjšega dobitk

Kulantna izvršitev naročil na borzi.

Menjarnična delniška družba

„MERCUR“
Wollzeile št. 10 Dunaj, Mariahilferstrasse 74 B.

Pojasnita v vseh gospodarskih in finančnih stvareh, potem o kursnih vrednostih vseh špekulacijskih vrednostnih papirjev in vestni sveti za dosego kolikor je mogoče visocega obrestovanja pri popolni varnosti

naloženih glavnih.